

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 531/2025-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného ADVOKÁTSKOU KANCELÁRIOU JUDr. Peter Szárszoi, s.r.o., Štefánikova 8, Michalovce, proti uzneseniu Okresného súdu Michalovce sp. zn. 5C/6/2021 z 28. novembra 2024 a proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 8Co/62/2025-411 z 27. mája 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 18. augusta 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Michalovce (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 5C/6/2021 z 28. novembra 2024 a uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 8Co/62/2025-411 z 27. mája 2025. Navrhuje napadnuté rozhodnutia zrušiť, vrátiť vec krajskému súdu na ďalšie konanie a priznať mu náhradu trov vzniknutých v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a napadnutých uznesení vyplýva, že na okresnom súde prebieha konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej aj „BSM“) po rozvode manželstva. V priebehu konania žalobkyňa [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „žalobkyňa“ alebo „navrhovateľka“) podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorému okresný súd čiastočne vyhovel a napadnutým uznesením uložil sťažovateľovi ako žalovanému povinnosť, aby zložil do úschovy okresného súdu 300 000 eur do 3 dní od vykonateľnosti uznesenia (výrok I)

a v prevyšujúcej časti návrh zamietol (výrok II). Toto neodkladné opatrenie má trvať do právoplatného skončenia konania o vypořádání bezpodielového spoluvlastníctva manželov (výrok III).

3. Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil v podstatnom tým, že medzi účastníkmi konania o nariadenie neodkladného opatrenia t. j. stranami sporu o vypořádanie BSM sa javí byť pravdepodobným, že bude existovať peňažná pohľadávka navrhovateľky voči sťažovateľovi. Navrhovateľka preukázala, že sťažovateľ prevádza svoje obchodné podiely vo viacerých obchodných spoločnostiach na tretie osoby; nepopretým zostalo tvrdenie, že sťažovateľ previedol rodinný dom, v ktorom býva, na obchodnú spoločnosť; a že sťažovateľ žije nadštandardným spôsobom života. Tým osvedčila obavu, že exekúcia bude ohrozená, keďže sťažovateľ nepredložil žiaden dôkaz o tom, že disponuje iným majetkom, ktorým by vedel uspokojiť prípadnú pohľadávku navrhovateľky vzniknutú po vypořádání ich BSM.

3.1. Podstatným sa stal i fakt, že s účinnosťou od 6. februára 2024 sťažovateľ nie je spoločníkom spoločnosti [REDAKOVANÉ], pretože svoj obchodný podiel previedol na svojho brata, ktorý sa stal jediným spoločníkom a sťažovateľovi bola na základe zmluvy o prevode obchodného podielu vyplatená suma 369 578,09 eur. Do BSM mala podľa tvrdení navrhovateľky patriť nielen hodnota obchodných podielov sťažovateľa v spoločnostiach, ale aj obrazy vyššej hodnoty. K tvrdeniu sťažovateľa o tom, že obchodný podiel v spoločnosti [REDAKOVANÉ] nadobudol z vlastných finančných prostriedkov z pôžičky od spoločnosti [REDAKOVANÉ], ktorá vznikla pred manželstvom, okresný súd uviedol, že posúdenie toho, či obchodný podiel v tejto spoločnosti patrí alebo nepatrí do BSM, bude výsledkom dokazovania. V čase nariadenia neodkladného opatrenia navrhovateľka splnila zákonné podmienky na poskytnutie ochrany jej ohrozenému právu, ktoré je pravdepodobné, pričom ani prípadná pochybnosť o danosti nároku nie je prekážkou v jeho nariadení. Sťažovateľovi bola vyplatená suma 369 578,09 eur za predaj obchodného podielu, a tak mal okresný súd za osvedčené, že je schopný vyplatiť na účet súdu finančné prostriedky v sume 300 000 eur. Vo vzťahu k sume, ktorú stanovil na účel jej úschovy, zohľadnil i fakt, že majetok zabezpečený záložným právom (na základe uznesenia okresného súdu z 15. novembra 2023 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 8Co/21/2024-162 z 12. marca 2024, pozn.) nedosahuje hodnotu vyrovnacieho podielu. Zložením finančných prostriedkov nadobudnutých sťažovateľom z predaja obchodného podielu v spoločnosti [REDAKOVANÉ] do úschovy súdu je možné zabezpečiť, že celkový nárok navrhovateľky bude do budúcnosti uspokojený.

4. Proti rozhodnutiu okresného súdu sa sťažovateľ odvolal. Namietal, že okresný súd vychádzal z nesprávne alebo nedostatočne zisteného skutkového stavu. Tvrdil, že obchodný podiel spoločnosti [REDAKOVANÉ] nadobudol z vlastných finančných prostriedkov, ktoré získal z pôžičky od spoločnosti [REDAKOVANÉ], ktorá vznikla pred manželstvom. Spoločnosť [REDAKOVANÉ] eviduje voči nemu pohľadávku vo výške 340 921,81 eur, ktorá môže byť v zmysle § 147 OZ uspokojená i z majetku patriaceho do BSM. Uvedenú skutočnosť preukazoval čestným vyhlásením bývalej ekonómky spoločnosti [REDAKOVANÉ]. Obchodný podiel teda nepatrí do masy BSM, a nie je žiaden dôvod na poskytnutie dočasnej ochrany navrhovateľke.

5. Krajský súd napadnutým uznesením potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výrokoch I a III ako vecne správne a vo výroku II, ktorým bola zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia prevyšujúci 300 000 eur, odvolanie sťažovateľa odmietol.

II. Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti rekapituluje skutkový stav veci a obsah napadnutých uznesení. Namieta, že konajúce súdy sa nevysporiadali s jeho tvrdeniami o jeho záväzku voči spoločnosti [REDAKOVANÉ], pričom existencia tohto záväzku je riadne preukázaná. Aj napriek tomu súd do masy BSM tento záväzok zahrnul. Krajský súd nevysvetlil, prečo mu uložil povinnosť zložiť do úschovy takú vysokú, likvidačnú a neprimeranú sumu, ani prečo bolo nevyhnutné nariadiť neodkladné opatrenie v tomto rozsahu. Rozhodnutie preto považuje za arbitrárne a nedostatočne odôvodnené. Všeobecné súdy nezisťovali, že by zloženie takej vysokej sumy do úschovy súdu na dobu 4 – 5 rokov mohlo mať negatívne následky na osobný či podnikateľský život sťažovateľa.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1. K namietanému porušeniu práv sťažovateľa uznesením okresného súdu:

7. Pokiaľ ide o namietané porušenie práv sťažovateľa napadnutým uznesením okresného súdu, ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity vyjadrený v čl. 127 ods. 1 ústavy, z ktorého vyplýva, že právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tých základných práv alebo slobôd, ktorých porušenie namieta, sa mohol sťažovateľ domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonom upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto ústavnú sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (m. m. I. ÚS 6/04, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06, III. ÚS 42/07).

8. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ podal proti uzneseniu okresného súdu odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd. Právomoc krajského súdu na preskúmanie uznesenia okresného súdu v tejto časti vylučuje právomoc ústavného súdu na prerokovanie ústavnej sťažnosti, a preto bolo potrebné ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému porušeniu práv sťažovateľa uznesením krajského súdu:

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka o porušení práv sťažovateľa uznesením krajského súdu, ktorým ako odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie o nariadení neodkladného opatrenia. Sťažovateľ s napadnutým uznesením nesúhlasí, považuje ho za arbitrárne a nedostatočne odôvodnené.

10. Z hľadiska sťažovateľom uplatnenej argumentácie ústavný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že posudzovanie podmienok na vydanie, resp. zrušenie neodkladného opatrenia je predovšetkým vecou všeobecných súdov (čl. 142 ústavy). Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany

ústavnosti (čl. 124 ústavy) pristupuje k preskúmvaniu ústavných sťažností, v ktorých sťažovatelia namietajú porušenie svojich práv neodkladným opatrením, zdržanlivo, vychádzajúc z právneho názoru, podľa ktorého zásadne nie je oprávnený zasahovať do rozhodnutí všeobecných súdov, ktorými nariaďujú či zrušujú neodkladné opatrenia, a to nielen preto, že nie je opravnou inštanciou v rámci sústavy všeobecných súdov, ale aj preto, že ide o také súdne rozhodnutia, ktorými sa do práv a povinností strán sporu (spravidla) nezasahuje konečným spôsobom. Ústavný súd meritórne posudzuje neodkladné opatrenia zásadne iba v ojedinelých prípadoch a k zrušeniu napadnutého rozhodnutia týkajúcom sa neodkladného opatrenia pristupuje len za celkom výnimočných okolností. Ústavný súd môže zasiahnuť do rozhodnutí všeobecných súdov o neodkladných (resp. zabezpečovacích) opatreniach iba za predpokladu, že by rozhodnutím všeobecného súdu došlo k procesnému excesu, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého procesu (I. ÚS 50/2019, IV. ÚS 17/2019, I. ÚS 257/2019).

11. Bez ohľadu na uvedené ústavný súd opakovane zdôrazňuje, že aj v konaní o návrhu na nariadenie či zrušenie neodkladného opatrenia musia byť rešpektované minimálne požiadavky, ktoré tvoria podstatu základného práva na súdnu ochranu. Rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia musí mať predovšetkým rovnako ako iné rozhodnutia zákonný podklad, musí byť vydané príslušným orgánom a nemôže byť prejavom svojvôle, teda musí byť primeraným spôsobom odôvodnené.

12. V intenciách označenej judikatúry ústavný súd pristúpil k posúdeniu námietok sťažovateľa smerujúcich proti napadnutému uzneseniu krajského súdu, pričom sa podrobne oboznámil s jeho obsahom, ako aj s napadnutým uznesením súdu prvej inštancie a skúmal, či odôvodnenie týchto rozhodnutí v ich jednote signalizuje potenciálnu sťažovateľom tvrdenú arbitrárnosť v interpretácii a aplikácii príslušných právnych noriem v prejednáwanej veci a s tým spojené možné porušenie označených ústavných práv sťažovateľa.

13. Ústavný súd je toho názoru, že sťažovateľom napadnuté uznesenie krajského súdu (v spojení s uznesením okresného súdu) nenesie také známky zjavnej svojvôle, aby vyžadovalo zásah ústavného súdu. Všeobecné súdy ústavne akceptovateľným spôsobom objasnili skutkový základ veci a aplikáciu právnej úpravy neodkladného opatrenia, ktorá nie je v rozpore s jej zmyslom a účelom. Hoci sa závery krajského súdu opierajú o pomerne stručné odôvodnenie (nadväzujúce na závery okresného súdu), možno ho považovať za dostatočné na to, aby z neho bolo možné zistiť dôvody na nariadenie neodkladného opatrenia, t. j. prečo a za akých okolností vzhliadol okresný súd potrebu poskytnúť navrhovateľke ochranu formou dočasného neodkladného opatrenia. To v plnej miere zodpovedá skutočnosti, že ide o odôvodnenie rozhodnutia, ktoré reaguje výlučne na skutočnosti podstatné pre posúdenie splnenia zákonných predpokladov na nariadenie neodkladného opatrenia. Nie je úlohou ústavného súdu prehodnocovať skutkové zistenia všeobecných súdov, najmä tie, ktoré majú oporu len v predbežne osvedčených skutočnostiach. Preto ústavný súd nevidí dôvod zasahovať do napadnutého rozhodnutia krajského súdu týkajúceho sa neodkladného opatrenia, najmä s poukazom na zásadu svojej zdržanlivosti a minimalizácie zásahov do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov.

14. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta, že krajský súd sa nevysporiadal s jeho námietkou o tom, že obchodný podiel v spoločnosti [REDAKOVANÉ], nepatrí a nikdy nepatril do BSM, a ani s podkladmi, ktorými toto tvrdenie preukazoval. Z obsahu napadnutého uznesenia naopak vyplýva,

že krajský súd vo vzťahu k tejto námietke deklaroval spornosť (mimo iného) aj toho, či spomínaný obchodný podiel patrí alebo nepatrí do BSM. Súčasne však konštatoval, že táto sporná otázka môže byť vyriešená len vykonaným dokazovaním a náležitým vyhodnotením predložených a vykonaných dôkazov zo strany súdu. Táto otázka presahovala predmet a podstatu daného konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, keďže ide o otázku relevantnú v konaní vo veci samej, kde bude dostatočný procesný priestor na právnu argumentáciu sťažovateľa a na rozsiahlejšie dokazovanie vo vzťahu k tejto parciálnej otázke, ako je tomu v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia. V čase nariadenia neodkladného opatrenia postačovalo, aby jeho navrhovateľka osvedčila, že sa javí pravdepodobným, že bude existovať peňažná pohľadávka žalobkyne voči sťažovateľovi (vyrovnačí podiel z obchodných spoločností, resp. polovica hodnoty zo sumy, za ktorú bol predaný obchodný podiel sťažovateľa v spoločnosti [REDACTED], a polovica hodnoty obrazov).

15. K tomu ústavný súd dodáva, že pred nariadením neodkladného opatrenia súd nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú inak potrebné na vydanie konečného rozhodnutia vo veci samej. Uvedené vyplýva aj z prvej vety § 329 ods. 1 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Požiadavka rýchlosti prevláda nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. Zákon ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní mal súd vykonať dokazovanie. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie, aspoň osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou a najmä naliehavosťou jej riešenia, ktorú krajský súd nepochybne zohľadnil v čase svojho rozhodovania a dostatočne vyargumentoval.

16. Ústavný súd sa z napadnutého uznesenia presvedčil aj o tom, že krajský súd reagoval i na námietku o skúmaní reálnej možnosti sťažovateľa splniť uloženú povinnosť. V tomto smere poukázal na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, v zmysle ktorého sťažovateľ predajom obchodného podielu za sumu 369 578,09 eur získal vo februári 2024 dostatočnú sumu, aby aj po zložení 300 000 eur do úschovy súdu mal dostatok finančných prostriedkov na riadny život. K tomu dodal, že predaj obchodného podielu potvrdil sám sťažovateľ a útratu tejto sumy žiadnym spôsobom nepreukázal a ani netvrdil. Navyše, sťažovateľ v novembri, resp. decembri 2024, predal svoje spoluvlastnícke podiely vo veľkosti $\frac{1}{2}$ k celku na rodinných domoch v obciach [REDACTED] (okres [REDACTED]) a [REDACTED] (okres [REDACTED]) svojmu bratovi, za čo musel získať ďalšie finančné prostriedky, a pokračuje vo svojej podnikateľskej činnosti. Hoci teda namietal, že okresný súd nezisťoval negatívne dôsledky zloženia tejto sumy na jeho osobný a podnikateľský život, žiadne neprimerané negatívne dôsledky zloženia požadovanej sumy do úschovy súdu vo svojom odvolaní nepreukázal a ani netvrdil, a neurobil tak ani v ústavnej sťažnosti. Napokon krajský súd uzavrel, že vzhľadom na doterajšie správanie sťažovateľa považuje za spravodlivé od neho požadovať, aby mal zabezpečený aspoň dostatok finančných prostriedkov na prípadné vyrovnanie žalobkyne, keďže svoj nehnuteľný majetok sa už previedol na tretie osoby.

17. Námietky sťažovateľa tak nie sú spôsobilé spochybniť ústavnú udržateľnosť napadnutého uznesenia. Ústavný súd vníma v napadnutom uznesení snahu krajského súdu eliminovať nepriaznivé následky, ktoré by mohli v priebehu konania o vyporiadanie BSM nastať, čo nepochybne je cieľom neodkladného opatrenia. Súčasne ide o dočasnú úpravu práv a povinností

strán sporu, ktorá neprejudikuje rozhodnutie vo veci samej. Ústavný súd teda nezistil, že by výklad a závery, ku ktorým v napadnutom uznesení dospel, boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu.

18. Z hľadiska posúdenia potenciálneho porušenia práv, ktoré sťažovateľ označil v ústavnej sťažnosti, je tiež podstatné, že o žalobe na vyporiadanie BSM okresný súd dosiaľ nerozhodol. Z toho vyplýva, že aj keď nariadením neodkladného opatrenia došlo dočasne k obmedzeniu práv sťažovateľa (nie nad nevyhnutnú mieru, ako bolo vyhodnotené), je mu ako strane sporu zaručené právo na konečnú, definitívnu ochranu poskytovanú súdom rozhodnutím vo veci samej. Predpokladom na záver o porušení základných práv a slobôd je totiž iba také porušenie, ktoré nie je napravitel'né alebo odstrániteľné následnou činnosťou všeobecného súdu, napr. v konaní o veci samej (porov. I. ÚS 46/00, III. ÚS 406/2013). Bez významu nie je tiež skutočnosť, že ochranu označených práv sťažovateľovi poskytuje Civilný sporový poriadok a civilný súd aj možnosťou navrhnúť zrušenie neodkladného opatrenia za splnenia zákonných podmienok (§ 334 Civilného sporového poriadku).

19. Na tomto základe ústavný súd sumarizuje, že neexistuje ústavne relevantný dôvod na to, aby do napadnutého uznesenia krajského súdu zasahoval, pretože pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mohla zakladať dôvod na vyslovenie porušenia sťažovateľom označených práv napadnutým uznesením krajského súdu po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie. Preto aj túto časť ústavnej sťažnosti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

20. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. septembra 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu